แบบประเมินการเตรียมความพร้อมและตอบสนองด้านสาธารณภัยระดับโรงพยาบาล

หลักการและเหตุผล

การประเมินตนเองด้านสาธารณภัย เป็นเครื่องมือสำหรับการเฝ้าระวัง การป้องกัน การเตรียมความพร้อม การรองรับสถานการณ์สาธารณภัย เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการพัฒนา ซึ่งจะทำให้หน่วยปฏิบัติการในระบบการแพทย์ฉุกเฉินได้ทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน และโอกาสในการพัฒนา และเพื่อให้ได้แนวทางการปฏิบัติการในการเตรียมความพร้อมด้านการแพทย์ฉุกเฉินรองรับสาธารณภัย ซึ่งการประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอ เป็นเงื่อนไขที่สำคัญของกระบวนการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืน โดยได้นำรูปแบบของประเทศสหรัฐอเมริกาในเรื่อง Emergency Incident Response and Readiness Assessment :EIRRA และเอกสารจากต่างประเทศ เช่น Hospital Disaster Preparedness Self-Assessment Tool , Hospital All Hazards , Safe Hospital checklist และHospital emergency response checklist มาประยุกต์ และพัฒนาให้สามารถใช้ได้จริงในประเทศไทย พร้อมทั้งสร้างบุคลากรให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการประเมินด้านสาธารณภัย ซึ่งจะทำให้ระบบการแพทย์ฉุกเฉินในสถานการณ์สาธารณภัยของประเทศไทยพัฒนาสู่ระดับสากล และสอดคล้องกับแผนหลักการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ ฉบับที่ 2 ปี 2556 – 2559 ด้วยนั้น

วัตถุประสงค์เพื่อ

1. สร้างแบบประเมินและพัฒนาแบบประเมิน
2. สร้างผู้ประเมิน
3. จัดทำคู่มือการประเมิน

กลุ่มเป้าหมาย โรงพยาบาลศูนย์ และรพ.ทั่วไป จังหวัดละ 1 แห่ง

คำชี้แจง

แบบประเมินชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือใช้ในการประเมินการเตรียมความพร้อมและตอบสนองด้านสาธารณภัยระดับโรงพยาบาลซึ่งผลการประเมินนี้จะนำไปพัฒนาปรับปรุงประสิทธิของโรงพยาบาลต่อไป รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบประเมิน กรุณากรอกตามข้อเท็จจริง ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือไว้ ณ ที่นี้ด้วย

แบบประเมินแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ณ วันที่ ...../...../.....

ชื่อโรงพยาบาล		
ที่อยู่โรงพยาบาล		
	จังหวัด	รหัสไปรษณีย์
เบอร์โทรศัพท์โรงพยาบาล		
ชื่อ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล		
ชื่อ ผู้ให้ข้อมูล (กรอก แบบประเมิน)		
ตำแหน่ง		
เบอร์โทรศัพท์ ผู้ให้ข้อมูล		
อีเมล์ ผู้ให้ข้อมูล		

โรงพยาบาลขนาด ..... เตียง

สังกัด ❒กระทรวงสาธารณสุข ❒กระทรวงศึกษาธิการ ❒กระทรวงกลาโหม ❒เอกชน

❒ กรุงเทพฯ ❒ อื่นๆ โปรดระบุ .....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลศักยภาพของโรงพยาบาล

CURRENT PATIENT CARE CAPACITY สถานการณ์โรงพยาบาลในปัจจุบัน

หอผู้ป่วย /ห้อง	จำนวนเตียงในภาวะปกติ	จำนวนเตียงที่เพิ่มได้ใน 12 ชั่วโมง	จำนวนเครื่องมอนิเตอร์ (BP,O sat ,EKG)	จำนวนเครื่อง Defibrillator	จำนวนครื่องช่วยหายใจ (Ventilator)
ห้องฉุกเฉิน	แดง /เหลือง	แดง /เหลือง			
ห้องสังเกตอาการ อุบัติเหตุ					
หอผู้ป่วยทางอุบัติเหตุ					
ไอซียู อุบัติเหตุ					
ห้องผ่าตัด อุบัติเหตุ					
หอผู้ป่วย ทางศัลยกรรม (รวมทุกสาขา)					
ไอซียู ทางศัลยกรรม					
หอผู้ป่วยไฟไหม้ น้ำร้อนลวก					
ไอซียู Step-down (Semi-ICU)					
ไอซียู ทางอายุรกรรม					
ห้องคลอด					
ห้องทารกแรกเกิด					
ไอซียู กุมาร					
ไอซียู ทารกแรกคลอด					
ห้องผ่าตัด (รวมทุกสาขา)					
ห้องพักฟื้น หลังผ่าตัด(รวมทุกสาขา)					
หอผู้ป่วย ทางอายุรกรรม(รวมทุกสาขา)					
ศูนย์เครื่องมือแพทย์ หมายเหตุ					

หมายเหตุ กรณีที่โรงพยาบาลมีศูนย์เครื่องมือแพทย์

โรงพยาบาลมีศักยภาพด้านอื่นๆ

1. มีสถานที่ล้างพิษ Decontamination

   ❒ มี พร้อมระบบขจัดน้ำ ❒ มี แต่ขาดระบบขจัดน้ำ ❒ ไม่มี

2. มีหน่วยไตเทียม

   2.1 จำนวนเตียง.....

   2.2 จำนวน Hemodialysis..... เครื่อง

3. มีชุดป้องกันส่วนบุคคล

   3.1 จำนวนชุดlevel A .....ชุด

   3.2 จำนวนชุด level B .....ชุด

   3.3 จำนวนชุด level C .....ชุด

4. โรงพยาบาล สำรองเลือดไว้.....Unit ต่อ วัน

5. รถหกล้อ หรือรถยกสูงสำหรับการลำเลียง

   a. ลำเลียงส่งต่อผู้ป่วย.....คัน

   b. ลำเลียงสิ่งสนับสนุน .....คัน

6. เรือ.....ลำ

7. โรงพยาบาลมีศักยภาพด้านอื่นๆ .....

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อม การตอบสนองต่อสาธารณภัยของโรงพยาบาล

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อคิดเห็น มีได้มากกว่า 1 ท่าน

1) ❒ รองผู้อำนวยการฝ่ายแพทย์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
2) ❒ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร หรือผู้ที่ได้รับมองหมาย
3) ❒ รองผู้อำนวยการฝ่ายการพยาบาล หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
4) ❒ คณะกรรมการ BCM หรือกรรมการที่เกี่ยวข้อง หรือคณะกรรมการที่รับผิดชอบอุบัติภัยหมู่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
5) ❒ คณะกรรมการพัฒนาระบบบริการคุณภาพ (พรส) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

คำจำกัดความ

1. มี หมายถึง มีครบตามรายการหรือตามแนวทางที่กำหนด
2. ไม่มี หมายถึง ไม่มี หรือมีไม่ครบตามรายการที่กำหนด และถ้าตอบไม่มีให้เขียนอธิบายเพิ่มเติมในข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

คำชี้แจง

โปรดแสดงเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และในกรณีตอบ ***ไม่มี***โปรดเขียนอธิบายเพิ่มเติมในข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

<table>
<tr><th>ข้อที่</th><th>ข้อความ</th><th>มี</th><th>ไม่มี</th><th>ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา</th></tr>
<tr><td>1</td><td>โรงพยาบาลของท่านมีความเสี่ยงต่อผลกระทบของสาธารณภัย (โปรดเรียงลำดับความเสี่ยง 5 อันดับแรก ตามภาคผนวก)</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td><table>
<tr><th>ความเสี่ยงจากภัยในพื้นที่รับผิดชอบของ รพ. (นอก รพ.)</th><th>ความเสี่ยงจากภัยที่เกิดขึ้นกับ รพ. (ภายในโรงพยาบาล)</th></tr>
<tr><td>1</td><td>1</td></tr>
<tr><td>2</td><td>2</td></tr>
<tr><td>3</td><td>3</td></tr>
<tr><td>4</td><td>4</td></tr>
<tr><td>5</td><td>5</td></tr>
</table></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>2.</td><td>โครงสร้างทางกายภาพหรือระบบสาธารณูปโภคของ รพ.มีความเสี่ยงที่จะเสียหาย เมื่อเกิดภัย ตามข้อ ๑ ถ้ามีโปรดระบุ</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>3</td><td>มีระบบไฟฟ้าสำรองที่สามารถจ่ายไฟได้ในพื้นที่สำคัญ เช่น ห้องฉุกเฉิน หอผู้ป่วยวิกฤต ห้องผ่าตัด จนกว่าระบบไฟฟ้าปกติจะทำงาน</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>4</td><td>มีระบบสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง หรือ มีแหล่งพลังงานไฟฟ้าสำรองใช้ ให้เพียงพออย่างน้อย 3 วัน
นิยาม มีระบบสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง หมายถึง มีน้ำมันเชื้อเพลิงสำรองไว้ใน รพ. หรือได้ทำบันทึกความร่วมมือเป็นลายลักษณ์อักษรกับหน่วยงานอื่น) เช่น สถานีน้ำมัน
(ตอบว่าไม่มี ให้ข้ามไปตอบ ข้อ 6)</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>5</td><td>กรณีสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ในโรงพยาบาล มีการป้องกันแหล่งจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงไม่ให้ได้รับความเสียหาย หรือจัดตั้งในสถานที่ปลอดภัย</td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

ข้อที่	ข้อความ	มี	ไม่มี	ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา
6	มีระบบสำรองออกซิเจนที่ใช้ในการรักษาให้พอใช้อย่างน้อย 3 วัน นิยาม มีระบบสำรองออกซิเจน หมายถึงมีการสำรองออกซิเจนในโรงพยาบาล หรือทำบันทึกความร่วมมือเป็นลายลักษณ์อักษรกับหน่วยงานอื่น)			
7	มีระบบควบคุมความปลอดภัย ของระบบ**ออกซิเจน**ที่ใช้ในการรักษา นิยาม ออกซิเจนที่ใช้ในการรักษา หมายถึง ออกซิเจนเหลว หรือ ออกซิเจนถัง			
8	มีแผนป้องกันแหล่งน้ำสำรองที่สะอาดให้ได้มาตรฐานเดียวกับที่ใช้ในภาวะปกติรวมทั้งระบบท่อส่งน้ำไม่ให้ได้รับความเสียหาย			
9	มีแหล่งน้ำสะอาดสำรอง ยามฉุกเฉิน ใช้ได้อย่างน้อย 3 วัน			
10	มีระบบสำรองอุปกรณ์ประจำสำนักงานเพื่อใช้ในกรณีฉุกเฉินให้ดำเนินการได้ต่อเนื่อง เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ฯลฯ			
11	โรงพยาบาลมี แผนบริหารจัดการ / แผนปฏิบัติการในสถานการณ์ฉุกเฉิน EMERGENCY MANAGEMENT PLAN (EMP) ที่ครอบคลุมตามความเสี่ยงของพื้นที่ ที่เสี่ยงสูงมากที่สุดในการจัดการสาธารณภัย ทั้ง4 ระยะ คือการป้องกัน การเตรียมความพร้อม การตอบสนองด้านสาธารณภัย และ การฟื้นฟู			
12	โรงพยาบาลมีแผนการบริหารจัดการทรัพยากร (บุคลากร งบประมาณ เวชภัณฑ์)เพื่อใช้ในเหตุ สาธารณภัย รวมถึงการทำความร่วมมือเป็นลายลักษณ์อักษรกับหน่วยงานอื่น			
13	มีแผนการอพยพขนย้ายผู้ป่วย ครุภัณฑ์ – เวชภัณฑ์ทางการแพทย์ สู่พื้นที่ปลอดภัย สามารถปฏิบัติได้ทุกสถานการณ์ตามความเสี่ยงที่สูงมากที่สุดของโรงพยาบาล			
14	โรงพยาบาลมีแผนสนับสนุนด้านอาหารและน้ำแก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้ป่วย รวมถึงการทำความร่วมมือเป็นลายลักษณ์อักษรกับหน่วยงานอื่น			
15	มีแผนการสื่อสารประชาสัมพันธ์กับสาธารณชน และสื่อมวลชน			
16	มีแผนรองรับกรณีระบบสื่อสารปกติล่ม			

ข้อที่	ข้อความ	มี	ไม่มี	ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา
17	มีระบบแจ้งเตือนภัย ของโรงพยาบาล ที่ทำให้สามารถรับทราบเหตุการณ์สำคัญจากหน่วยงานภายในและภายนอก รวมถึงการประเมินสถานการณ์ ที่เกิดขึ้น			
18	มีระบบสื่อสารที่สามารถแจ้งให้บุคลากรภายใน รพ.รับทราบแผนตอบโต้ภัยเพื่อปฏิบัติตามแผน			
19	มีระบบการติดต่อสื่อสารข้อมูลผู้ป่วยระหว่างศูนย์สั่งการ / ศูนย์ประสานการส่งต่อระดับเขต รวมถึงการติดตามผู้ป่วย			
20	มีศูนย์บัญชาการ และมีผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้ทันที **นิยาม** ศูนย์บัญชาการ หมายถึง สถานที่ทำงานของคณะหรือทีมงานที่รับผิดชอบงานด้านสาธารณภัย อันประกอบไปด้วยคน สถานที่ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์สื่อสาร ฯลฯ			
21	มีระบบข้อมูลทรัพยากรทั้งภายในและหน่วยงานนอกโรงพยาบาลที่เป็นปัจจุบันและรองรับภาวะฉุกเฉินเร่งด่วนได้ตลอดเวลา			
22	มีระบบข้อมูลบุคลากร ผู้ผ่านการอบรม / ผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณภัยที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกโรงพยาบาลที่เป็นปัจจุบันที่สามารถปฏิบัติงานและรองรับภาวะฉุกเฉินเร่งด่วนได้ตลอดเวลา			
23	จำนวนบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรม และฝึกซ้อมไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของทั้งโรงพยาบาล (การอบรมและฝึกซ้อม ดูจากภาคผนวก)			
24	มีแนวทางการระดมบุคลากรของโรงพยาบาลทั้งนอกและในโรงพยาบาลในขณะเกิดสาธารณภัย			
25	มีระบบรักษาความปลอดภัยของฐานข้อมูลหลัก และมีระบบสำรองข้อมูล เพื่อทราบข้อมูลผู้ป่วย และเพื่อสะดวกในการส่งต่อข้อมูลเพื่อใช้ในการรักษาพยาบาล			
26	มีระบบการคัดแยกผู้ป่วย(TRIAGE) ทั้งภายใน และนอกโรงพยาบาล ที่สามารถปฏิบัติได้จริง			

ข้อที่	ข้อความ	มี	ไม่มี	ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา
27	มีการบริหารจัดการเครื่องมือทางการแพทย์ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ ยา และเวชภัณฑ์ ที่จำเป็นอย่างเป็นระบบ ให้มีเพียงพอกับการปฏิบัติงาน ตามบริบทของการเสี่ยงภัยของพื้นที่			
28	มีระบบรองรับห้องปฏิบัติการชันสูตรทางการแพทย์ที่สามารถให้บริการผู้ป่วยอย่างปลอดภัย โดยการบริหารจัดการด้วยตนเองหรือการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก			
29	มีแนวทางปฏิบัติ การป้องกันและควบคุมโรค ที่มีความสัมพันธ์กับสาธารณภัยที่เสี่ยงสูงของโรงพยาบาล			
30	มีระบบการช่วยเหลือเยียวยาด้านร่างกาย และจิตใจแก่เจ้าหน้าที่ตามความเหมาะสม ตลอดจนมีการติดตามสภาพจิตใจของบุคลากรในระยะสั้นและระยะยาว			
31	มีการฝึกซ้อม และทบทวนปรับปรุงแผน ในโรงพยาบาล อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง			
32	มีการสรุปผลหรือถอดบทเรียน การดำเนินงานหลังการซ้อมแผนและหลังการเกิดเหตุภายในโรงพยาบาล			
33	มีการฝึกซ้อมร่วมกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง และทบทวนปรับปรุงแผนของโรงพยาบาล อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง			
34	มีการสรุปผลหรือถอดบทเรียน การดำเนินงานหลังการซ้อมแผนหรือหลังการเกิดเหตุ กับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง			

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในภาพรวม

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์

ภาคผนวก

กำหนดขอบเขตสาธารณภัยไว้ดังนี้

ด้านสาธารณภัย ประกอบด้วย 14 ประเภทภัย คือ

1. อุทกภัยและดินโคลนถล่ม
2. ภัยจากพายุหมุนเขตร้อน
3. ภัยจากอัคคีภัย
4. ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย
5. ภัยจากการคมนาคมและขนส่ง
6. ภัยแล้ง
7. ภัยจากอากาศหนาว
8. ภัยจากไฟป่าและหมอกควัน
9. ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
10. ภัยจากคลื่นสึนามิ
11. ภัยจากโรคระบาดในมนุษย์
12. ภัยจากโรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด
13. ภัยจากโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำ
14. ภัยจากเทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านความมั่นคง ประกอบด้วย 4 ประเภทภัย คือ

1. ภัยจากการก่อวินาศกรรม
2. ภัยจากทุ่นระเบิดกับระเบิด
3. ภัยทางอากาศ
4. ภัยจากการชุมนุมประท้วงและก่อการจลาจล

แนวทางการประเมินภัยและความเสี่ยง Hazard and Risk Assessment Matrix

Risk Assessment การประเมินความเสี่ยง

		Risk				
		1 Near Impossible	2 Unlikely	3 Notable Chance	4 Likely	5 Almost Certain
Severity	1 Insignificant	1	2	3	4	5
	2 Minor Injuries	2	4	6	8	10
	3 Notable Injuries	3	6	9	12	15
	4 Major Injuries	4	8	12	16	20
	5 Death	5	10	15	20	25

Risk = hazard impact * probability(Likelihood) of occurrence

ตัวอย่าง

Risk Rating Table

Likelihood of injury or harm to health	Consequences of any injury or harm to health			
	Insignificant e.g. no harm	Moderate e.g. first aid	Major e.g. extensive injuries	Catastrophic e.g. death
Very Likely	High	Extreme	Extreme	Extreme
Likely	Moderate	High	Extreme	Extreme
Moderate	Low	High	Extreme	Extreme
Unlikely	Low	Moderate	High	Extreme
Highly Unlikely	Low	Moderate	High	High

Extreme = immediate action

Table 2.1 Ranking of Great Natural Hazards

Overall Rank[2]	Event	Grading of Characteristics and Impacts[1]								
		Degree of Severity	Length of Event	Total Areal Extent	Total Loss of Life	Total Economic Loss	Social Effect	Long-Term Impact	Suddenness	Occurrence of Associated Hazards
1	Drought	1	1	1	1	1	1	1	4	3
2	Tropical Cyclone*	1	2	2	2	2	2	1	5	1
3	Regional Flood	2	2	2	1	1	1	2	4	3
4	Earthquake	1	5	1	2	1	1	2	3	3
5	Volcano	1	4	4	2	2	2	1	3	1
6	Extratropical Storm*	1	3	2	2	2	2	2	5	3
7	Tsunami*	2	4	1	2	2	2	3	4	5
8	Sea-Level Rise*	5	1	1	5	3	5	1	5	4
9	Landslides	4	2	2	4	4	4	5	2	5
10	Beach Erosion*	5	2	2	5	4	4	4	2	5
11	Tornado	2	5	3	4	4	4	5	2	5
12	Blizzard	4	3	4	4	4	5	5	1	5
13	Ocean Waves*	4	4	2	4	4	5	5	3	5
14	Localized Strong Wind*	5	4	3	5	5	5	5	1	5
15	Subsidence*	4	3	5	5	4	4	5	3	5

* Hazards of coastal zone.

[1] = The characteristics of a hazard or the importance of its impacts are ranked on a scale of 1 (largest or greatest) to 5 (smallest or least significant).

[2] = Overall rank is based on average grading. Source: Adapted from Bryant, 1991.

การจัดกลุ่มระดับความเสี่ยง

1. ความเสี่ยงสูง ระดับคะแนน 16-25
2. ความเสี่ยงปานกลาง ระดับคะแนน 9-15
3. ความเสี่ยงต่ำ ระดับคะแนน 1- 8

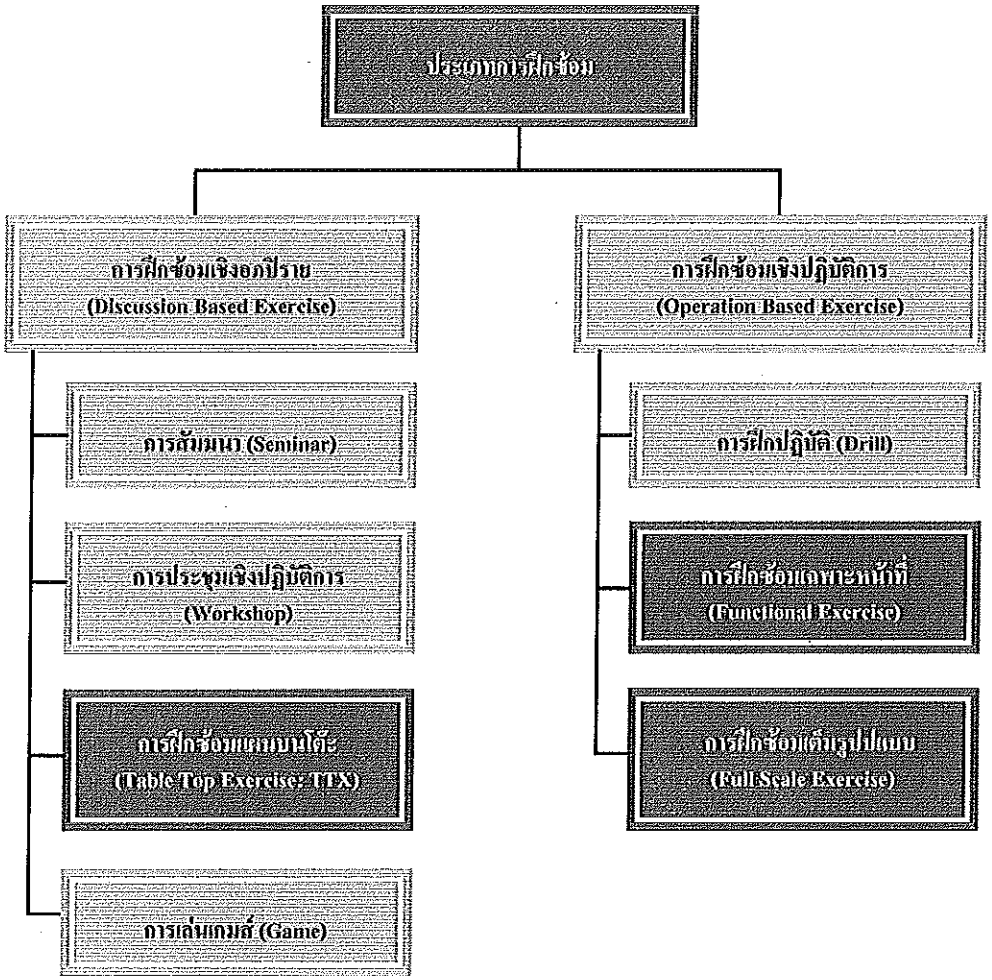
ประเภทการฝึกซ้อม
การฝึกซ้อมเชิงอภิปราย
(Discussion Based Exercise)
การสัมมนา (Seminar)
การประชุมเชิงปฏิบัติการ
(Workshop)
การฝึกซ้อมแผนบนโต๊ะ
(Table Top Exercise: TTX)
การเล่นเกมส์ (Game)
การฝึกซ้อมเชิงปฏิบัติการ
(Operation Based Exercise)
การฝึกปฏิบัติ (Drill)
การฝึกซ้อมเฉพาะหน้าที่
(Functional Exercise)
การฝึกซ้อมเต็มรูปแบบ
(Full Scale Exercise)